

Vår saksbehandler

oblt/SSO Petter Lysholm, plysholm@mil.no
+47 23 09 67 12, 0510 6712
FST/Sekr/LSS

Vår dato

2010-01-27

Vår referanse

2009/019659-028/FORSVARET/ 005

Tidligere dato

2010-01-21

Tidligere referanse

2009/00484-101

Til

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep
0032 OSLO

Kopi til

Etterretningstjenesten
Forsvarets operative hovedkvarter
Forsvarets Sikkerhetstjeneste

FORSVARSDEPARTEMENTET	
SAKNR. 09/00484-105	
29 JAN 2010	
ARKBET:	204.3-smp
KASSERES 5 ÅR	
KASSERES 30 ÅR	
BEVARES	

Vedrørende høring - Utkast til instruks om sikkerhetstjenesten i Forsvaret

Forsvarsstaben (FST) viser til tidligere referanse. I samarbeid med Forsvarets operative hovedkvarter (FOH) har FST utarbeidet et nedgradert dokument av FOHs innspill til høringen om sikkerhetstjenesten i Forsvaret. Det nye ugraderte dokumentet er vedlagt og kan frigis for innsyn.

FST har mottatt innsynsbegjæringer fra to journalister på opprinnelig innspill fra FOH. Journalistene får innsyn i vedlagte dokument som er resultatet etter at meroffentlighet er vurdert.

Arild Dregelid (ef)
Brigader
Sjef FST/Sekr

Postadresse

Postmottak
2617 Lillehammer

Besøksadresse

Glacisgata 1
0015 OSLO

Sivil telefon/telefaks

+47 23 09 80 00/+47 23 09 66 68

Militær telefon/telefaks

0510 8000/0510 6668

Epost/ Internett

forsvaret@mil.no
www.mil.no

Organisasjonsnummer

NO 986 105 174 MVA

Vedlegg

0

Vår saksbehandler

KOM Kjell Sverre Harila, kharila@mil.no
+4751343350, 05353350
FOHK/Operasjonsst/J2

Vår dato

2010-01-08

Vår referanse

2009/019659-025/FORSVARET/ 005

Tidligere dato**Tidligere referanse****Til**

Forsvarsstaben

Kopi til

Etterretningstjenesten
Forsvarets Sikkerhetstjeneste

FOH svar høringsutkast FD Instruks om sikkerhetstjeneste i Forsvaret

1 Bakgrunn

FOH viser til høringsbrev fra Forsvardepartementet om utkast til instruks om sikkerhetstjeneste i Forsvaret, med utsatt frist fra saksbehandler FD Frederik Irgens til 12. januar 2010.

2 FOHs kommentarer

2.1 Instruksens tittel og virkeområde

Instruksens tittel og virkeområde kan synes noe motsigende. Med gjeldende tittel er den en instruks om sikkerhetstjeneste i Forsvaret og kan derfor tolkes som en instruks fra FD til samtlige avdelinger i Forsvaret. Bestemmelsene i instruksen omhandler derimot i hovedsak Forsvarets Sikkerhetsavdeling. Det kan synes uklart hvorvidt denne instruksen også regulerer andre militære avdelingers virksomhet.

2.2 § 3 Organisering

FOH oppfatter at det er en motsetning mellom § 1 som tilsier at Forsvaret er én virksomhet i instruksens forstand, samtidig som § 3 pålegger den enkelte militære sjef å rapportere direkte til NSM.

Sikkerhet er et sjefsansvar på alle nivåer. Sjef FOH er derfor meget opptatt av at rapportering følger kommandovei også i sikkerhetssaker. FOH etablerer sikkerhetsorganisasjon i alle militære operasjoner fra operativt nivå og nedover.

FOH mener derfor at militære sjefer fortsatt skal rapportere sikkerhetsrelaterte saker tjenestevei med gjenpart til FSA.

Gitt virksomhetsbegrepet utkastet legger til grunn, er det naturlig at FSA bør rapportere videre til NSM på vegne av virksomheten Forsvaret.

2.3 § 4 FSAs oppgaver

FOH viser til § 4 bokstav (a) som sier at FSA er en sentral stabsfunksjon for forebyggende sikkerhetstjeneste i Forsvaret, samtidig som § 4 bokstav (f) sier at FSA skal utøve militær kontraetterretning.

Utøvelse av militær kontraetterretning er en operativ funksjon. Operasjoner i FMO ledes i dag av sjef Etterretningstjenesten og sjef Forsvarets Operative Hovedkvarter.

* BEGRENSET: Gradert informasjon, unntatt offentlighet iht. sikkerhetsloven § 11 og § 12 jf offentlighetsloven § 13.1

Postadresse

PB 8085
4068 STAVANGER
NORGE

Besøksadresse

Eikesetveien 29
4032 STAVANGER

Sivil telefon/telefaks

/

Militær telefon/telefaks

99/0500 3699

Epost/ Internett

forsvaret@mil.no
www.forsvaret.no

Organisasjonsnummer

NO 986 105 174 MVA

Vedlegg

0

FOH viser til at instruksen ikke sier noe om hvilket kommandoforhold FSA skal ha under utøvelse av militær kontraetterretning, og regner med at dette forholdet blir regulert i instruks eller direktiv fra FSJ dersom ikke instruksen klargjør dette i endelig versjon.

2.4 § 7 Sikkerhetsforum

FOH har et særlig ansvar for at sikkerhet blir ivaretatt i militære operasjoner. FOH anmoder om at sjef FOH eller den han bemyndiger kan møte ved behov, og at dette blir fastslått i instruksen.

2.5 § 11 Planlegging og gjennomføring av militære operasjoner med folkerettslig hjemmel/mandat

FOH viser til punkt 2.3 dette skriv vedrørende manglende beskrivelse av kommandoforhold for FSA under operasjoner i utlandet.

FOH er ansvarlig for at norske militære avdelinger (med unntak av Etterretningstjenesten) som avgis til en operasjon i utlandet følger nasjonale bestemmelser så vel som de mandater, ordrer og ROE som gjelder for den aktuelle operasjon.

FOH kan ikke se at FSA har lovhjemmel eller annen hjemmel for å gjennomføre militære operasjoner i utlandet utenfor kommando av enten sjef FOH (med hjemmel i mandat for operasjonen godkjent av norske myndigheter), eller sjef Etterretningstjenesten (med hjemmel i E-loven.)

2.6 Kapittel 5. Særlig om militær kontraetterretning.

2.6.1 Generelt om begrepet kontraetterretning

Utkastet til instruks definerer militær kontraetterretning som:

"...identifisering og motvirkning av sikkerhetstruende virksomhet rettet mot norsk eller utenlandsk militær virksomhet, militære objekter eller militært personell(...)"

Instruksen henviser til ACO 65-7, som videre definerer sikkerhetstruende virksomhet innenfor KE (CI) domenet som: *Terrorism, Espionage, Subversion, Sabotage, Organized Crime (TESSOC)*.

FOH bemerker at det ikke lenger eksisterer et klart skille mellom militær etterretning og militær kontraetterretning. Dette skillet er en anakronisme fra den tiden det ble skilt mellom konvensjonelle militære trusler og andre trusler. Moderne konflikter, uansett hvilket perspektiv man ser dem i eller hvilken beskrivelse de gis (*war on terror, counter insurgency, assymetric warfare*) har aktører som bruker terror, spionasje, subversjon og sabotasje som noen av flere virkemidler mot norske og allierte styrker, mens organisert kriminalitet er en av mange måter å finansiere aktiviteten på.

Dersom sjef FSA gis et utøvende ansvar for kontraetterretning i utlandet, er han ansvarlig for all militær etterretningstjeneste utført av norske styrker eksempelvis i Afghanistan, gitt den definisjonen av begrepet utkastet legger til grunn. Dette er neppe intensjonen.

FOH etterlyser i denne sammenheng en presisering i forhold til ansvarsbegrepet og definisjonen av kontraetterretning som ligger til grunn for instruksen.

3 Konklusjon

FOH har herved gitt sitt innspill til Instruks om sikkerhetstjeneste i Forsvaret.

Finn Kristian Hannestad
Generalmajor
Sjef operasjonsstab
